

[Weikop.]

I § 13 opereres der kun med nettoavancer, til trods for, at bruttoavancer på mange felter alene har været anvendt. Vanskeligheden ligger i, at alt overlades til priskontrolrådets skøn, og det kan der vel nok være nogen betænkelighed ved. Administrationen af loven er jo ganske afgørende, og er loven altid blevet administreret efter dens ånd og bogstav?

Sidst da prisloven var til behandling, blev der indsat, at produktionsbegrænsninger faldt udenfor prislovens område. Må jeg spørge den højtærede handelsminister, hvordan det kan gå til, at priskontrolrådet alligevel gennemfører produktionsbegrænsninger. I vareforsyningsudvalget har vi fået forelagt et sådant tilfælde. Er det ikke at begrænse produktionen, når man bestemmer, hvor meget tøj der må gå til en skjorte? Er det ikke produktionsbegrænsning, at man bestemmer, at der kun må fremstilles et bestemt kvantum af forskellige varearter. Jeg spørger, og hvis den højtærede handelsminister mener, at priskontrolrådet overtræder sine beføjelser, må der gives et pålæg om at ophøre dermed, for det er mindst ligeså vigtigt, at priskontrolrådet holder sig indenfor lovens rammer, som det er, at bevillinger ikke overskrides. Fæstner der sig det indtryk, at priskontrolrådet tilside-sætter loven, er det klart, at man må være meget utilbøjelig til at give det større bevægelsesfrihed end højest nødvendigt. Det forekommer mig, at formålsparagraffen, der jo går ud på, at loven skal administreres således, at man søger at vende tilbage til så normale prisberegninger og prisdannelser som muligt med henblik på at fremme afviklingen og vende tilbage til normale forhold, ikke altid er priskontrolrådet for øje.

Den nye § 13 er jeg som sagt meget betænkelig ved, og jeg håber, at udvalgsbehandlingen kan føre til en endnu større fornkling både af § 13 og § 8.

Om pristidende skal jeg blot sige, at det forekommer mig meget ejendommeligt, at prisdirektoratet har fremsat ønske om at få den gennemført efter afvisningen i fjor. Skal man afvikle, er det uden formål at udvide apparatet, og har prismyndighederne kunnet klare sig uden pristidende hidtil, kan de også klare sig i fremtiden. Kommissionens opgave har, som den selv angiver, været at give udtryk for muligheden af en afvikling af prisloven, og herunder kan spørgsmålet om en pristidende næppe høre. Jeg skal i øvrigt minde om, at prisdirektoratets virksomhed jo ikke er ganske billig. Udgifterne var i 1940—41 402 000 kr.; i 1947 steg de

til 5 mill. kr., og man regner med, at de i 1949—50 kan blive, såvidt jeg ved, 4½ mill. kr. Der bør derfor tilstræbes en udgiftsreduktion; prisdirektoratet bør afvikle på samme måde, som det sker med krisepolitiet.

Kommissionen har arbejdet hurtigt, og der er som sagt kommet en meget interessant betænkning ud af arbejdet, men der er også kommet det ud af kommissionens arbejde, at man nu foreslår vareforsyningsloven og prisloven kædet sammen til behandling under eet, og derfor er loven kun foreslået forlænget til 15. november i år. Det forekommer mig helt rigtigt at gøre dette, og den højtærede handelsminister har også fremsat forslag i overensstemmelse dermed, hvilket jeg tvivler om havde været tilfældet, hvis kommissionen ikke havde udtalt sig.

Der er nu sat nye tanker i bevægelse, som forhåbentlig kan føre afviklingen videre, end en forsigtig kommission tør foreslå, til trods for at der er ridset gode forudsætninger for en afvikling op, og alene det håber jeg kan føre til, at det udvalg, der skal arbejde med sagen, fører afviklingstankerne videre til gavn for forbrugerne og erhvervslivet.

Jørgen Jørgensen: De fleste her i salen vil være enige i, at en prislov er nødvendig, så længe der er knaphed på varer, og navnlig så længe der var og i nogen grad endnu er en uligevægt mellem købeevne og vare-mængde. Havde det offentlige ikke grebet ind, ville der i disse år være skabt en økonomisk og social ulighed i samfundet til stor skade for alle. Derfor har det for en sund økonomisk tilstand i landet været af værdi, at vi har haft organer, der har kunnet hindre, at knapheden på varer kom til at gå ud over de dårligst stillede i samfundet, og samtidig hindre, at vi kom op på et prisniveau, som, når mere normale tilstande indtrådte i verden, ville gøre det umuligt for vore erhverv at konkurrere med andre landes erhverv. Jeg mener derfor, at prisloven har været nødvendig, og at det ikke vil være forsvarligt at slippe alle priser løs nu og se bort fra den skævhed, der i så fald ville opstå i hele den økonomiske udvikling. Men jeg har også den opfattelse, at man ikke længere end nødvendigt skal beholde et apparat, som medfører store vanskeligheder for erhvervslivet. At det har voldt mange erhvervsdrivende stort hovedbrud og bekymringer, ved enhver, og at det vil føles af mange af disse erhvervsdrivende som en stor lettelse, når vi igen kan begynde at lempe disse forhold, er givet. Det må være